

med 1919—20 betyder en Forringelse af Tilskuddet med 131 000 Kr. Og hvis man vil regne med, at der gennemsnitlig er 10 Elever mere i hver Klasse paa vore Seminarier, end der var i Aarene omkring 1920, vil dette kun betyde en forøget Indtægt for Seminarierne af 64 800 Kr.

Ministeren foreslaar, at der skal bevilges 3 600 Kr. til en Revision af Seminariernes Regnskaber og navnlig til at passe paa Overskuddet. Jeg tror, at dette Overskud vil blive meget let eller rettere sagt meget vanskeligt at finde, hvis Ministerens Forslag gaar igennem, og derfor forekommer det mig, at dette Forslag om Revision er fuldkommen unødigt. De forskellige Poster med Hensyn til Tilskuddene vil det nemlig være uhyre let for Ministeriet at korrigere uden en saadan ekstra og ret dyr Revision.

Den højtærede Minister talte ogsaa om, at nu havde Seminarierne stor Fortjeneste paa deres Præparand-Klasser. Jeg tror, at den højtærede Minister tager fejl i dette Punkt. Undervisningspengene i Præparand-Klasserne er 20 Kr. om Maaned. Hvis vi regner med 10 Maaneder og 30 Elever, giver det en Indtægt af 6 000 Kr., men naar der, som jeg ved, af et enkelt Seminarium udbetales 5 000 Kr. i Lærerløn, forekommer det mig ikke, der bliver noget Overskud paa dette Punkt — noget skal de dog ogsaa have for Lokale, Lys og Varme. I det hele taget forekommer det mig, at hvis man paa den Maade fra Statens Side vil baandlægge Privatseminariernes Overskud, maa man ogsaa være villig til at deltage i Underskuddet.

Den højtærede Minister udtalte, at de, der søgte disse Præparand-Klasser, som er knyttet til Privatseminarierne — for Resten ogsaa til en Del af vore Statsseminarier — havde nogen Sikkerhed for at blive optaget paa Seminarierne, og Ministeren nævnte, at sidste Sommer blev af 282 fra Præparand-klasserne, som bestod Prøven, optaget de 279. Der skulde altsaa i det at søge Seminariernes Præparandklasser være en Garanti for at blive optaget. Jeg ved ikke, hvorfra Ministeren har sine Tal, og kan derfor ikke korrigere dem, men jeg ved, at der paa et enkelt Seminarium var 12 Elever, som bestod, og som ikke blev optaget. Jeg kan derfor ikke anerkende, at de Tal, som den højtærede Minister anførte, stemmer med Virkeligheden, der maa sikkert foreligge en Forveksling i den Henseende.

Den højtærede Minister henviste til, at man i Sverige med Hensyn til Læreruddannelsen gik over fra privat Læreruddannelse til Statslæreruddannelse, og den højtærede Minister vilde i den Hen-

seende bruge Sverige som Forbillede. Det forekommer mig nu ikke, at denne Henvi-ning betyder saa meget; thi den private Læreruddannelse har i Sverige ikke spillet tilnærmelsesvis saa stor Rolle som her i Danmark. Det hænger sikkert sammen med, at vi her i Danmark har haft de to Mænd, som var saa meget paa Tale i sidste Rigsdagssamling, Grundtvig og Kold, om hvilke den højtærede Minister udtalte, at hun vilde gaa ud i Landet med en under hver Arm. Jeg er tilbøjelig til at tro, at denne Spadseretur er endt, at der ikke er Tale om *det* mere, i alt Fald er det jo en Kendsgerning, at netop paa disse private Seminarier, som den højtærede Minister har saa godt et Øje til — eller ikke saa saa godt et Øje til! — har de Koldske og Grundtvigske Skoletanker i særlig Grad haft deres Tilhold.

Det forekommer mig, at naar Rigsdagen skal tage Stilling til denne Sag, Statsskole kontra Privatskole, Statsseminarium kontra Privatseminarium, en Sag, som ogsaa har en Del Interesse ude i Landet, og som muligvis kan komme paa Tale i den Valgkamp, som forestaar, saa er der to Spørgsmaal, man maa stille sig. Det første er dette: er Befolkningen tjent med disse private Seminariers Arbejde? Og det andet: gøres dette Arbejde til en overkommelig Pris? Hvis nemlig disse to Spørgsmaal maa besvares med Ja, tror jeg, at den store Del af den danske Befolkning og navnlig Landbefolkningen vil være fuldkommen uenig i det Forslag, her er stillet, og som i Virkeligheden vil resultere i, at de private Seminariers Tilværelse er truet.

Hvis man vil undersøge det første Spørgsmaal, om Staten er veltjent med deres Arbejde, kan man undersøge det rent eksamensmæssigt ved at anstille en Sammenligning mellem de Eksaminer, der tages ved private Seminarier, og dem, der tages ved Statsseminarier. Jeg har undersøgt dette Forhold i den sidste Beretning, som foreligger i Rigsdagens Bibliotek, nemlig Beretningen for 1925, og det viser sig, at de private Seminarier dette Aar med Hensyn til Eksamenskarakterer staar betydeligt over Statsseminariernes. Med Gennemsnitskarak-teren ug ÷ er Eksamen bestaaet af 0,58 pCt. ved Statsseminariernes, men af 1,47 pCt. ved de private Seminarier; med mg+ er Eksamen bestaaet af 7,6 pCt. paa Statsseminariernes og 9,7 pCt. ved de private Seminarier; med mg er Eksamen bestaaet af 26,9 pCt. ved Statsseminariernes og 28,9 pCt. ved de private Seminarier. Altsaa med Hensyn til disse 3 Karakterer, som